

عیماد ئەحمەد : ئەندامى مەكتەبى سیاسى یەكیتى

ترسمان ھەيە بەلام ئەژنۆمان نەشكاوہ ، ئیمە لۆزان و جەزائیرمان بینوہ لەبەر ئەوہ ھەقى خۆمانە گومان بکەین

دیدارى ئەحمەد میرە و ھیمن باقر

ھۆتۆ : ھیمن

● راپورتەكەى بىكەر— ھاملتۆن گۆرەبانى
سیاسى ناوچەكەو عىراق و كوردستانى
ھەزاند. ئەو راپورتە زياتر لە ھەموو لایەك بۆ
كورد جىگەى رامان و ھەلۆیست لەسەرگرتە،
چونكە كورد تاكەھیزىك بوو كە لەدواى
رووخانى رژىمى عىراقەوہ پالپشت و
ھاویەيمائىكى نزیكى ئەمريكىا بووہ بەلام
بەبىي پيشيازو راسپاردەكانى ناو ئەم راپورتە
زەرەرمەندترین ھیز لە عىراقدا كوردە. لىقین
لەم دیدارەدا لەگەل بەرێز عیماد ئەحمەد
ئەندامى مەكتەبى سیاسى یەكیتى نیشیمانى
كوردستان و ھەزىرى ئاوەدانگردنەوہى
حكومەتى ھەزىمى كوردستان دەدۆیت
دەربارەى ئایندەى كورد و كوردستان لەدواى
راپورتەكەو ئەو خالە شاراوانەى كە لەپشت
دارشتن و نووسىنى ئەو راپورتەوہ ھەبەو ئەو
دەرەنجامانەى كە لەجىبەجىگردنى ئەم
راپورتە دەكەونەوہ..

لىقین: ئایندەى كورد دواى راپورتەكەى
بىكەر چۆن دەبىنى؟

عیماد ئەحمەد: ئەم راپورتەى بىكەر -
ھاملتۆن نە یەكەم راپورتە و نە كۆتا
راپورتە، ئەمە لیژنەى كە دەستىشانكراون
بۆ ئەوہى بە سیاسەتى ئەمريكادا بچنەوہ و
سیاسەت و بىرى تازە پيشكەشى كۆنگرەسى
ئەمريكى بکەن بۆ ئەوہى باشترین سیاسەت
بۆ خۆیان دەستىشان بکەن سەبارەت بە
عىراق و ناوچەكە... راپورتەكە ئىجبارى
نیه، ئەكریت قبول بكریت، ئەكریت قبول
نەكریت. ئەكریت بەشكى پەسەند بكریت
و بەشكى پەسەندنەكریت، عىراقى
گرتۆتەوہ و پەلپشى ھاویشتوہ بۆ دەرەوہى



دەورنكى سەرەكى ھەيە، چونكە ئىمە بەشىك نىن لە كىشەكە بەشىكىن لە چارەسەر .. كەواتە دەبىت لەم چارەسەر دەستكەوت ھەبىت؟ نايىت بلىين تەواو ئەم راپۆرتەى بىكەر وەك رىكەوتنامەى جەزائىر ياخود وەك پەيمانى لۇزائمان لىدەكات.

لغين: پلانى كورد بۇ ئەمە چىبە؟

عیماد ئەھمەد: پلانى كورد ئەو ھەيە وەك سەر كرايەتى كوردى نارازىن لەسەر ئەو راپۆرتە؟ بەلام ئەو نارازىبونە چۆن تەرجومە دەكرىت بۇ كرادار؟ ئەمە يەككە لە حالەتەكان.. لەبىرمان نەچىت شىعەش نىگەرەنە لى، بەلام ھەندىكى تىرىش پىخۆشە .. ھەروەھا ئەم راپۆرتە لەئىو ئەمىركاشدا ھەمويان پىيان راست نىبە و ھەموو ئەوروپا لەگەلیدا نىبە.. ئەم راپۆرتە ھەريەكە بەپى بەرژەوھەندى خۆى سەپرىدەكات.. ئىمەش ھەروەھا... واتا ناكرىت بلىين ئىمە بەتەنھا رەفزی دەكەين رۆلى سىاسى ھەرىمى و جىھانى ئىمە ئەو ھەيە وەك ھىزىكى گەورە مامەلە بەكەين، دەبىت بەپى حەجى خۆت و دەورى خۆت بولنىت.. دەبىت بەرەكەى بۇ دروستبەكەين و جولەكەى سىاسى بۇ دروستبەكەين.. لە ھەمووى گەنگەر ئەو ھەيەكە دەبىت ناومالى خۆمان قايم بەكەين.

لغين: بەپى ئەو ھەيە لە راپۆرتەكەدا ھاتوو ھەروەندەترین ھىز كوردە، ئەو، نامازانەى لىناخوئىرئەو ھەيە ئەمىركا پۆبىستى بە ھاپەيمانى كورد نەمايىت؟

عیماد ئەھمەد: پىئومانىبە، لە كۆتا بىنىنى مام جەلال سەرۆكى ئەمىركا (بۆش) وتوئەتى " ئىمە پىشتىوانى كوردىن" ئىستا لەناوھەندى ئەمىركىدا بىرۆكەكەى تىر ھەيەكە عىراق بەرەو دابەشبوون بىرۆت ئەو ھەيە لەنارادابە.. واتا ئەمەى بىكەر يەكەم راپۆرت نىبە، جۆرەھا راپۆرتى تىر نەپىنى ھەبوو، بەلام ئەم راپۆرتە ئاشكرا دەكرىت و لە كۆنگرەس دەخوئىرئەو، تەنھا ھەرىمى كوردستانىشى نەگرتۆتەو بەلكو لە سەرجم ولاتانى دەورو بەردا فەلەستىن و ئىران و سورىا دەگرئەو.. ئىمە ئەو ھەندە خۆشباوەر نىن كە بلىين ئەمىركا پىشتى لە ئىمە نەكردوو و ئەمە خراپە.. ئەو ھەندەش رەشىن نىن بلىين ئەمىركا پىشتى لەئىمە كوردو و ئەمەش ھەر خراپە.. بەلكو دەبىت بەپى سىاسەتى ئەمرو مامەلە بەكەين.. ھىزى كورد و پىنگەى كورد

پىشتىوانە بۇ ئەو سىاسەتەى ئەمىركا لە رۆژھەلاتى ناوھەستدا ھەيەتى.. ھىزى كورد ئىستا پىشتىوانە بۇ ئەو سىاسەتەى كە ئەمىركا دەپوئەت لەعىراقدا داپرىئەت. دەكرىت بلىين ئەمىركا ھەموو داخووزىبەكانى كورد جىبەجى ناكات...

لغين: وەك دەبىنرئەت ھىچ خوستىكى كورد لەو راپۆرتەدا نىبە، دەتوانىن بلىين كورد ھەروەندەترین ھىزە لەو راپۆرتەدا؟

عیماد ئەھمەد: ئەى شىعە چ قازانچىكى لى دەكات؟ ئىمە ئەو ھەندە توشى شىكست ھاتوون، بۇ ئومو ھەمىشە موعدەلەكە (ھات) بىت و ھەرگىز (نەھات) نەبىت.. دەبىت بزانىت لەگەل نەھاتەكە چۆن مامەلە دەكەيت كە زىانەكە كەمترىن نازارى ھەبىت.. لەگەل ھاتەكەش چۆن وا دەكەيت باشترىن سوت ھەبىت.

لغين: لىكۆئەروە سىياسىبەكان دەلین ئەو راپۆرتە بەدوای چارەسەرى كىشەى ئەمەرىكادا دەگەرىت، نەك عىراقىبەكان، پىئوایە نا چەند ئەو ستراتیژەى لەو راپۆرتەدا ھاتوو دەتوانىت چارەسەرىكى بۇ كىشەى ئەمىركا بدۆزىتەو لەعىراق و نەيخانە قەبرىانىكى ترەو؟

عیماد ئەھمەد: من پىشنىبەكەم بىخاتە قەبرىانىكى ترەو، چونكە ئەمەش دوژمنى خۆى ھەيە، سىاسەتى ئەمىركا لەسەر ئاستى جىھانى لە سەر كەوتندا نىبە بۇ ئومو لە ئەمىركا لائىنى لە پاشەكشەداپە لەو رۆژھەلاتدا حالەتى بەرەو پىشچوونى تەيارى ئىسلامى دەبىنرئەت.. جا ئەمىركا چۆن مامەلە لەگەل ئەمانەدا دەكات؟ سىاسەتى خۆى ھەيە، ئەمىركا ولاتىكى زھىزە و بەرژەوھەندى خۆى ھەيە و ئەم دەسلەتە ھەتەتایە جىگەر نىبە، لەوانەبە بەرەو خوارو ھەبىت.. بەلام ئەم راپۆرتە ماپەى ئەو ھەيەكە تەواو ئەمىركا ھەمووى جىبەجى بكات.. ئىمكانە بەشىكى ئەم راپۆرتە جىبەجى بكرىت. ئىستا سەرەتای راگەياندىنى، من پىمخۆشە راگەياندىنى كوردى، شەقامى كوردى، سىاسى كوردى، باش لەبەك تىبگەن و خۆيان نامادەبەكەن..

لغين: رىكەوتنى ئەمىركا لەگەل نەبارەكاندا لە عىراق پىئومانىبە، پىشكردن بىت لەو دروشمانەى كە ئەمىركا لەسەرەتای ھاتنىبەو بەتگەشەى بۇ كرد؟ وەكو شەرى دۆ تىرۆر؟

عیماد ئەھمەد: من ناتوام سىاسەتى ئەمىركادا بنىم، بەلام كە سەپرى سىاسەتى ئەمىركا دەكەين، ھەستەكەين سىاسەتىكى ھەبوو دۆ بە تىرۆر و دەستىبەكردوو.. دەسلەتە تالىبان و دىكتاتورىبەتى عىراقى روخاند. ئەو سى سالە شەر لەگەل تىرۆر دەكات لەسەر ئاستىكى جىھانى، بەلام پىرۆزەكەى سەرى نەگرتوو و دوژمنى زۆرە، تەداخولات ھەيە، ئەو سىاسەتەنەى كە بەرپوئەدەرد دەبىت گۆرانكارىيان تىدا بكات.. سىاسەتى خۆشى دەگۆرىت، دەبىت بەپى بەرژەوھەندى خۆشى بىت.. ئەو نەھاتوو عىراق پىخۆبىت بۇ جىواى كالى كورد و فلان و فىسار.. ئەم بەرژەوھەندىبە لەگەل ئىمەشدا دەگۆنجىت، دەبىت سۆدى لى بىنىن، ئەو ھەيە دابىنىشىت و بلىيت ئەو ھەيە ئەمىركا دەيكات ھەمووى لە قازانچى ئىمەدا نىبە.. ھەندىك

داواكارى ئىمەش ھەيەكە لە بەرژەوھەندى ئەمىركادا نىبە. ھەندىك شت ھەيەكە ئىمە داواى دەكەين ئەمىركا ناپوئەت.. ئەگەر تەرازووى ھىزى ئىمە بەراورد بەكەيت لەگەل ھىزى عەرەبى و توركىيەى دەورو بەر ئاشكراپەكە ئىمە لەو روو ھە موئەوازەين، بەلام كورد دەپوئەت بەپى ئەو ھە ئەمىركا لە بارودۆخەكە ھاتۆتە پىش سۆدى لىو بەرگرت.. وەك ئاشكراپەكە لە سىاسەتدا رەنگە ئەمرو سوود بىنىت بەلام بىانى نەبىنىت. كەواتە شەرەكە بەردەوام.. ناكرىت بلىين دەبىت بۇ ئىمە ھەمىشە موعدەلەكە (ھات) بىت و ھەرگىز (نەھات) نەبىت.. دەبىت بزانىت لەگەل نەھاتەكە چۆن مامەلە دەكەيت كە زىانەكە كەمترىن نازارى ھەبىت.. لەگەل ھاتەكەش چۆن وا دەكەيت باشترىن سوت ھەبىت.

لغين: لىكۆئەروە سىياسىبەكان دەلین ئەو راپۆرتە بەدوای چارەسەرى كىشەى ئەمەرىكادا دەگەرىت، نەك عىراقىبەكان، پىئوایە نا چەند ئەو ستراتیژەى لەو راپۆرتەدا ھاتوو دەتوانىت چارەسەرىكى بۇ كىشەى ئەمىركا بدۆزىتەو لەعىراق و نەيخانە قەبرىانىكى ترەو؟

عیماد ئەھمەد: من پىشنىبەكەم بىخاتە قەبرىانىكى ترەو، چونكە ئەمەش دوژمنى خۆى ھەيە، سىاسەتى ئەمىركا لەسەر ئاستى جىھانى لە سەر كەوتندا نىبە بۇ ئومو لە ئەمىركا لائىنى لە پاشەكشەداپە لەو رۆژھەلاتدا حالەتى بەرەو پىشچوونى تەيارى ئىسلامى دەبىنرئەت.. جا ئەمىركا چۆن مامەلە لەگەل ئەمانەدا دەكات؟ سىاسەتى خۆى ھەيە، ئەمىركا ولاتىكى زھىزە و بەرژەوھەندى خۆى ھەيە و ئەم دەسلەتە ھەتەتایە جىگەر نىبە، لەوانەبە بەرەو خوارو ھەبىت.. بەلام ئەم راپۆرتە ماپەى ئەو ھەيەكە تەواو ئەمىركا ھەمووى جىبەجى بكات.. ئىمكانە بەشىكى ئەم راپۆرتە جىبەجى بكرىت. ئىستا سەرەتای راگەياندىنى، من پىمخۆشە راگەياندىنى كوردى، شەقامى كوردى، سىاسى كوردى، باش لەبەك تىبگەن و خۆيان نامادەبەكەن..

لغين: ئىستا خراپترىن ئەگەر چىبە؟

عیماد ئەھمەد: خراپترىن ئەگەر ئەو ھەيەكە ئەگەر ھاتوو ئەم فیدرالئەتەى كە ئىستا لە عىراقدا ھەيە ئەو دەستورە و ئەو مادەى 140ى كە ھەيە نەبىت، ئەو لە قازانچى ئىمە نىبە..



عیماڊ نهجهڊ: خۆی ئه و
 لیژنه یه ی کسه
 دهستیشانکراوه بۆ ئه م
 کیشه یه و اتا ئه وه نییه من
 بانگهێشتی بکه م.. خۆی
 ده بیټ بیټ له ده رگامان
 بدات، چونکه من به شیکم
 له عیراق.. خۆ چۆته لای
 شیعه ئه ی بۆچی شیعه لیی
 نیگه رانه؟ لیژنه یه که هه م
 له دیموکراتیه کان و
 کۆماریه کان و هه موویان
 خاوه ن ئه زمون.. ئه مه یان
 راسته.. به لām تۆ به ناراستی
 ده زانیست.. ئه ویش بیه
 له خۆی ده کاته وه..
 نه ها تۆ ته لای ئیته چۆته
 لای سونه.. ئه وه شتیکی
 تره.

لغین: بۆچی په یوه ندی نه کرد به کورده وه، کورد
 ده بوو ئه مه ی به هه ند وه ریه گرتایه، بۆچی ئه مه ی
 نه کرد و په یوه ندی بۆ نه کرد، ئایا کورد که نالی
 په یوه ندی کردنی نه بوو؟
 عیماڊ نهجهڊ: چۆن نییه تی، کورد نیستا خاوه نی
 که نالی په یوه ندی کردنی زۆره، ئه وه فدانه ی
 سه ردانی ئه کهن، ئه وه براده رانه ی که سه ردانی
 ده ره وه ده کهن، له به غدا نیستا ئیته هێژیکمان
 هه یه، وجودی مام جه لال و ئه ندامانی ئه نجومه نی
 وه زیان و فراکسیونی کوردستانی له په رله مانی
 عیراق قورسایه کی تایه تییان هه یه.
 لغین: و اتا کورد خۆی ته سلیمی ئاینده کردوه؟
 عیماڊ نهجهڊ: کاکه نیستا کورد، مه وقیعیکی هه یه،
 له ناو دوورگه یه کی پر کیشه دا ئه ژی، ده وره بره مان
 وه کو پیوست نییه، سیاسه تیکی نیۆده ولته تی هه یه،
 سیاسه تیکی هه ری می هه یه، سیاسه تیکی عیراقی
 هه یه، تۆ له ناو ئه مانه دا چ ده وریکت ده بیټ، و اتا
 هه ندیجار ئاره زووه کانی تۆ نه گونجاوه له گه ل
 ئاره زووه کانی خه لکی تر دا. تۆ ئه وه هیزه ت هه یه
 که بلایست گه ر ئه مه نه بوو من ئه وه ده کهم؟
 به دیلیکی تر هه یه؟ تا شتیکی تر بکه ین؟
 لغین: له کاتی که ئه گه ر هاتوو پێش نیاره کانی
 لیژنه که جیه جیکه ران له عیراقدا ئیوه وه کو
 سه ر کردایه تی سیاسی پلانتان چیه؟

به رزه کردۆته وه؟
 عیماڊ نهجهڊ: ئاخه داوا ی نه کهن کورد چ
 راپۆرتیک پێشکه ش بکات؟
 لغین: ده وتریټ ئه وه لیژنه یه له گه ل لیژنه ی
 ئاشته وای نیشتی مانی الجته المصالحة الوطنية)
 دانیشتوه وه، ده وایه کوردیشی تیا بویه، نوڤه ری
 کوردیش له و لیژنه یه دا. د. مه حمود عوسمان
 بووه، به لām کاتی هاتنی ئه وه لیژنه یه بۆ عیراق
 ئه وه له سه فه ری ده ره وه ی ولات بووه؟
 عیماڊ نهجهڊ: من ناگام له وه هه واله نییه.. لیژنه یه ک
 ها توه په یوه ندی کردوه به لای نه سیاسیه کانی ناو
 عیراقه وه به لām په یوه ندی یان نه کردوه به کورده وه؟
 د. مه حمود نوڤه رایه تی کورد ده کات.. یان
 په رله مان؟ یا خود سه رۆکایه تی هه ری م؟ د. مه حمود
 ئه ندامی په رله مانی عیراقیه یه و یه کی که له
 سیاسه ته داره به هه لویست و به ئی مکنایه ته کانی
 کورد، به لām ئیته هه مووی بشکینیه سه ر ئه م
 که سه که هه موو ته مه نی بۆ خه بات بووه و بلایین
 خه تای ئه وه بووه، چونکه لیژنه که ی نه ییوه..
 ئه مه ش لۆژیکی نییه.
 لغین: ئه م لیژنه یه نۆ مانگه خه ریکی کاره، بۆ
 نمونه حکومه تی هه ری می کوردستان ئه وه هه موو
 وه فده بیانییه ی بانگهێشتی کوردستان کردوه
 نه یه ده توانی ئه وه لیژنه یه بیکه ر بانگهێشت بکات؟

لغین: خالیک له راپۆرته که ی بیکه ردا ها توه
 ده لیټ که نایټ ماده ی 140 جیه جیکه ریټ و له
 شوڤینیکی دیدا ده لیټ "نایټ راپرسیش بکریټ
 بۆ ئه وه ی بارو دۆخه که تیک نه چیت"، ئه مه
 به هۆی ده ستیوه ردانی راسته و خۆی تورکیا وه نییه
 له به رزه وه ندی به ره ی تورکمانی؟
 عیماڊ نهجهڊ: به راستی کیشه ی عیراق و ایلیه اتوه
 ولاتانی ده وره بره ته دا خولی تیدا ده کهن، که م ولاتی
 هه ری می هه یه ده ستی له ئالۆژی عیراقدا نه بیټ..
 لغین: که واته خه ونی تورکمانه کان به م راپۆرته
 دیته دی؟
 عیماڊ نهجهڊ: ئه وه به ره ی تورکمانی به شی که له
 چوارچۆیه ی بونی تورکمانی له ناو عیراقدا،
 تورکمان له حکومه تی خۆماندا هه یه، له په رله مانی
 عیراق هه یه له وه ناو ئه نجومه نی پارێزگای
 که ر کو کدا هه یه.. تورکمان له ناو ها و په یمانی
 کوردستاندا هه یه، واته به ره ی تورکمانی هه مووی
 تورکمان نییه.
 لغین: به ره ی تورکمانی یه ک پێش نیازی کرد،
 پێش نیازه که شیان جیه جیکه ر، پێش نیازی کورد چی
 بوو بۆ ئه وه لیژنه یه؟
 عیماڊ نهجهڊ: کوردیان نه ییوه، پێش نیازی چی
 بکات...
 لغین: واته هیه راپۆرتیکه یان بۆ ئه وه لیژنه یه

عیماڊ نه همد: ئیمة ده بیټ دانیشین قبولی نه کهین، قبولیشی نه کهین خو ئیعلانی شهری جیهانی ناکهین، وانا تو بلیئی ماددهی 140 تهنجیل کرا بو دوو سالی تر کورد ده بیټ دانیشیت و بلیئی (یا عدلی مهدهد بو شهر) ده توانی چی بکهیت لهو حالتهده؟

لغین: وانا هچی پیناکریت؟

عیماڊ نه همد: تو سیاست ده کهیت، له حالتهی وادا لیبرسراویتی نهو حالته له چوارچیوهی موسته لزمات و موسته جیدات و ترازووی هیژ و دوست و دوژمن و شته کان، وانا ئیوه بو نهو مهسئولیهته نه خه نه سهر سهر کردایهتی کورد، نه گهر هاتوو نه مه نه بیټ ده بیټ ئیعلانی حالتهی خراپترین حالته بکات، تو جاری له سه ره تا ناره زایی ده رنه بری و هه لویست و هه رده گری و تا ده گاته حالتهی نهوهی چه که کت به کاریتی، خو ناکری هه ره له سه ره تا وه به چه ک کاربکهی، نهی هه کاره کانی تر بو چی به کارناهییت؟ هه تا ئیمة له گه له به عس و دوژمنه کانیشماندا تا هه کاره کانی ناشتی مابوو ده ستمان نه دایه چه ک، که نهو ئیمة ی ناچار کرد نهو کاته ده ستماندایه چه ک.

لغین: به لأم نهو رابوهرته نهوهی لیده خویندیریته وه که کورد و شیعه له ماوهی رابردودا نه یان توانیوه به ره وه هندییه کانی نه مریکا بیاریزن، بو یه نه مریکا له ریگای پینشیا زه کانی بیکه ره وه نه یه وهی هاو په یمانه کانی بگوری؟

عیماڊ نه همد: نه گهر نه مریکا سیاسته ته که شی بگوری، نهوه نیه گورانکاریه که 100٪ بکات، به لکو له هندی ته کنیک و سیاستی خویدا ده بکات له عیراق، ده ستکاری ته کنیک و سیاستی خوئی نهوه نیه که ئیستا بچیت له گه له جه ماعه تی قاعیده قسه بکات و عیراق ته سلیمی نهوان بکات. له گه له صه دامیه کان دانیشت و عیراقیان ته سلیم بکات. نهوه نیه و رای گشتی نه مریکی نهوه قبول ناکات. به لأم با حالته ته که وا دابینن که وایه، به پی نهو وته یی که ده لی " لکل حادث حدیث". ئیمة ناکری له ئیستاوه بلیین نه مه بهو شیوه یه ده بیټ، نه مریکا سیاستی خوئی ده کات و ره چاوی خوئی ده کات و ره چاوی تو ش ده کات. به لأم ره چاوی خوئی زیاتر ده کات له تو، نابیټ بلیئی نه مریکا دیت و هه موو ناچه که تیکه ده دات، له سیاسته تدا متمانه نیه.

لغین: گورانی سیاسته ته کانی نه مریکا له عیراق و

ده رچوونی نهو رابوهرته تا چه ند په یوه ندی به سه ره کهوتنی دیموکرا ته کانه وه هه یه؟

عیماڊ نه همد: له کاتی روخانی صه دامدا کوماریه کان له کونگریسدا ره سیدیان به ررزبوو، قسه یان زالبوو، به لأم مانه وه یان له عیراق و دانهمه زرانندی ده زگا و دروسته کردنی ده ولتهی عیراقی دیموکراتی گورزی له سیاسته تی کوماریه کان داوه له ناو نه مریکا دا و حالته تیک دروستیوه، چون نه لیټ کوماریه کان له سه ره کهوتندا نین، با نه لیټ له شکستدایه که نه مهش و ابوو، نهوان هاتووون بو گورانکاریه کی گه وه له عیراقدا، به لأم نهو گورانکاریه دروسته بوو، نه مان نه یاریان هه یه که دیموکرا ته کان، ده بیټ نهوه بزاین که نیداره ی کلینتون پلانی روخانی رژیمی عیراقیان دارشت و ئیداره ی بوش جیه جیکر دوو، ده بیټ نهوهش بزاین که له کاتی جهنگی سارددا دیموکرات و کوماریه کان کیسه رکیان بوو و بوجوونی جیاواریان هه بوو له سه ره جهنگه که به لأم پیکه وه پلانی ستراتیژیته تی روخاندنی بلوکی سوشالیستیان دارشت. له وه هه لیزاردنه دا که به شیکی گرنگی کاریگری عیراق بوو، کوماریه کان دوزاندیان بو هه لیزاردنیکی تر ده بیټ شتیکی تر له ناو عیراق بکه ن تا بیته ده ستکه وتیک بو نهوهی کوماریه کان کیتر کی دیموکرا ته کانی پیکه ن. نه مه حالته تیکه ، به لأم نه گهر دیموکرا ته کان هاتنه سه ره حوکم نهوه نیه هه موو سیاستی عیراق بگورن، ته واوی سیاستی کوماریه کان له عیراق ره فز بکه ن. مه سه له ن باس ده کری نه مریکا پاشه کسه ده کات یان نا؟. نه مانه هه مووی حساباتی که ناله سیاسییه کانی نه مریکین. به لأم هه ره یه که کیتر کی خوئی ده کات و ده یه وی بو حیزبه که ی خوئی بیټ.

لغین: به پی رابوهرته که نه گهر حکومته که ی مالیکی نه یه توانی له ماوهی مانگ و نیویکدا میلیشیاکان چه ک بکات، نهوا حکومتی مالیکی لاده دریت؟

عیماڊ نه همد: نه م پشویانییهی نه مریکا بو مالیکی هه تا هه تا نابیټ، نهو حکومته نه توانی کونترول به سه ره به غادا بکات ده بیټ نه مریکا پشت به چی به ستیت؟ یه کنیک له گرفتگی حکومته که نهوه یه ئیستا سی کوتله یه، نه گهر حسابی کوتله ی (العراقیه) بکهین ده بیته چوار، له ناو ئیئتلافی شیعی هیژکی یاهی هه یه که ناوی بالی ته یاری صه دریبه، دژ به حکومت و کیانه که یه، هیژنیکن

خویان ناده نه به ره یه ک تا یه کلا بینه وه. له ته وا فرقی سونیدا حزبیک هاتوو له وه زاره ته که به شداری ده کات که حیزبی ئیسلامیه لایه نیکی تر که هه یه یه عوله مای سونی و صالح موتله گ و نهوانی تر دژ به حکومته که کیانه که ن. نهوهی که یه که هه لویسته ته نهها هاو په یمانی کوردستانییه، ئیمة ده لیټن به شیکی له چاره سه ره و به شیکی نین له کیشه. به لأم سه روکی وه زیان هیژنیک له ناو هاو په یمانیه ته که ی خویدا هه یه که صه دریبه کان.

مالیکی ده جیت له گه له بوشدا داده نیشتی و نهوان ده لیټن نه ندامیټیمان له حکومت هه لده په سپرین. هیچ شتیکی له زانستی سیاسییدا به ناوی هه لپه ساردنه وه نیه نه له ده ستور و نه له یاسا، هه لپه ساردن خوئی دروستیگر دوو، که ی ده یه ویټ واز نه هیټی و که ی ده یه ویټ ده گه ریته وه. نهوه له بیده سه لانی مالکی و حکومته که یه تی. ئینجا نه مریکا نه م حالته ده بیټی پشویانی له چی بکات؟ هیزه که ی تر سونه کان، بونموونه حیزبی ئیسلامی به شداره له حکومت و په ره له مان و سه رو کایه تی کوماری، که چی (حارس نه لزاری) له کومله ی هه یه یه عوله مای موسلیمین ده جیت لیدوان نه دات بهو شیوه تونده ی که داویدتی، نه مانه گرفتیکن له گرفته کان، نه هاتووون بلین ئیمة نهوه یین و خویان یه کلا یی بکه نه وه. خه لک ده کوژریت، تا ئیستا سه ره کردیه کی سیاسی نه کوژراوه مه گهر به تیرور. ئیستا له به غدا بالی نه یار زانتره له حکومت، که ی حوکمرانی وا ده کری!

لغین: نه گهر حکومته که نهوه نده لاوازه که باسی ده که یه تی، بو هاو په یمانی کوردستانی پشنگیری ده کات؟

عیماڊ نه همد: نهی چی بکات، نهوه یه کنیک لهو شتانه یه که سیاسته تدارانی کوردستانی و راگه یاندنی کوردی و رو شنبیرانی کوردی نه م حالته ته لیکنده نه وه، لیژنه ی بیکه ره هاملتون هاتوو چه ند کاریگری له سه ره ئیمة ده بیټ؟ نه گهر ئیمة له ناو نه م هاو کیشه یه نه بین چیمان به سه ردیت؟ نهوه یه که، دووه نه گهر عیراق بارودوخی تیکجیت مه سه له ی داها ت و ده ستکهوت و داراییه که له کوئی دینی؟ ده توانیت تو نه م ولاته به مشیوه یه به خیو بکه یه؟ سیییم: نه گهر نه م ناگره گه وره تریوو، تو ش ناگریته وه؟ به هوی نه م هه کارانه وه ئیمة ده چی ن له به غدا به شداری ده که یین خو بو خو شی نیه.

لغین: واتا ئەگەر حکومەتی بەغدا نەبێت ئێو ناتوانن موجه بدەن؟

عیما ئەجمەد: بەلێ، ئێمە لە کۆیما هەیه لە سالیکیدا سی ملیار دۆلار دابین بکەین بۆ ئەم ولاتە.

لغین: ئەی پێشتر حکومەتی هەریم چۆن دەیتوانی موجهی خەلک بدات؟!

عیما ئەجمەد: ئەو حکومەتە کە تانویسەتی بەم میزانیە نەبوو کە ئێستا هەمانە، بەو پاره سەرفکردن و گرانیه نەبوو کە ئێستا هەمانە.

لغین: کاک عیما بۆ خۆت ترست زۆرە لەو راپۆرتە بیکەر؟

عیما ئەجمەد: ترسم هەیه، بەلام ئەزۆم نەشکاوه.

مرۆف دەبێت متمانە بەخۆی هەبێت، تیکۆشامان هەیه و دۆزیکێ عادیلانەشمان هەیه، ئەگەر بەراوردی بکەیت لەگەڵ سالانی رابردوودا

دۆستیکی باشیشمان لەسەر ئاستی نیۆدەولەتی هەیه، بەلام بێ دۆزمنیش نین، سەرکردایەتیەکی

تیکەیشتومان هەیه، ئەمە نییە بلێن 100٪ دیتەدی بەلام باری جولەیی باشمان هەیه.

لغین: چی بکەین بۆ ئەوەی کورد بێ زیان دەرچیت لەم گۆرانی هاوکیشەکانەدا؟

عیما ئەجمەد: زیان هەیه نەتکۆزیت، زیان هەیه نازارت پێتگەین، لۆژیکێ زیانی رێژەیه.

لغین: گۆرانی هاوکیشەکان چۆن دەبێت، ئایا لەسەر ئاستی ناوخوا کورد ئەشکێتەوه بەلای

سونەکاندا؟ یان بە لای ولاتانی ئیقلمیدا؟

عیما ئەجمەد: لەگەڵ سونە و ولاتانی هەریمی هەرگیز دۆزمنی یەک نەبووین بەلکو باوەش

کراوەبووین بۆیان، خۆیان دەزانن لەگەڵ تورکیا و سوریا و ئێران رۆژی لە رۆژان دەرگامان بەسەردا

دانەخستون. ئێمە هیچ سیاسەتیکی دژی ئەوانمان نەبوو، داوای مافی خۆمان کردوو، کە مافەکانیان

پیشیلکردین دەستمان داوەتە ئەوەی کە هەلوێست وەرگیرین، ئەگەر نا ئێستەش هەرکەسی دان بە مافی

ئێمەدا دەنیت سەریشی ماچ دەکەین. بەلام بێن مافەکانمان زەوت بکەن، کورد لەوه دەرچوو

قوبلی ئەوەبکات.

لغین: پالپشت بەچی؟

عیما ئەجمەد: پالپشت بەهێزی خۆی، ئێمە کاتی خۆی چۆن کردمان؟

لغین: ئەو لە رابردوودا بوو؟

عیما ئەجمەد: بۆ لەمەودوا دنیا بەو شیوەیه نییە، هەرچەندە من برۆا ناکەم بگاتە ئەو ئاستە. میلیهتی کورد توانی لە بەرامبەر بەعس بچەنگی، کورد

توانی بەرامبەر بەعسیک کە ئەو هەموو دۆست و پالپشتی نیۆدەولەتیە هەبوو شۆرشی کرد. بۆیه

ئەو نییە بلێت ئێمە هەموو دەرگامان لەسەر داخراوه، زۆر کەنار و میکانیزم ماوه، ئەو نییە

بلێت راپۆرتی بیکەر هاملتۆن هەموو دەگاکانی لەسەر داخستوین و جولەمان نەماوه.

لغین: ئەگەر شیعه ئێران پشتیوانیان بێت. سونەکان ئەردەن و ولاتانی تری عەرەبی و

تورکمانیش تورکیا، کێ پشتیوانی کوردە؟

عیما ئەجمەد: مام جەلال ئەم پرسبارە لە جۆرج بۆش کرد بۆش وتویەتی ئەمریکا پشتیوانی کوردە،

دەو نازام ئەو پشتیوانیه چەندیکە. بەلام پشتیوانی سەرەکی هێزی تەبابی و یە کەنگی خۆمانە.

لغین: ئەو بە نووسراو هەیه؟

عیما ئەجمەد: ئەو بە قسە هەیه، خۆ نازام تەلأقی نەخواردوو. (بە پیکەنیهوه)

لغین: سەرۆکی هەریم دەلی بەهیچ شیوەیهک پابەند نابم بە راپۆرتەکهوه، ئەو قسانە هیچ لە راپۆرتەکهی بیکەر دەگۆرێ؟

عیما ئەجمەد: بۆ نا، کە ئەو راپۆرتە بۆ چارەسەری کێشەکانی هەموو عێراق بێت لایەنکی سیاسی

پلەیهکی دۆستی ئەمریکا بلی لەگەڵ ئەو راپۆرتە نیم، بۆ دەستکاری نەکرێ؟! ئەو سیاسەتە. ئەگەر

ئەو قبولیشی نەکات دەبێت جولەیی لەگەڵدا بکەیت، تۆ زەمێنەیک خۆشکەیت بۆ ئەم

ناقەبولیه، نایب بلێت قبولی ناکەم و لەمالی خۆت دانیشی، دەبێت بۆی جوبلێت.

لغین: بەلام ئەزموونی ئەو سێ سالا، رەنگە ئەوەی بە ئەمریکەکان وتیبێت، کە کورد

گوێرایەلی یەکەمە؟ ئایا ئێوه بەردەوام بریارەکانی ئەمریکانان جێبەجێکردوو؟

عیما ئەجمەد: بەلام زۆرجار ئێمە گوێرایەلی ئەمریکامان نەکردوو، وەک ئەوەی ویستی سوپای

تورکی بهێتیه عێراق ئێمە قبولمان نەکرد و مواعاتی کردین، لەم دەستورەدا زۆر برگە ئێمە

قاچمان دەکوتا بە زەویدا و قەبولی دەکرد. لەمادە (58 و 140) سی کەرکوکدا، زۆرجار

ئەمریکا سیاسەتیکی هەبوو، ئێمە سیاسەتیکی تر، بۆ نمونە ئەمریکا (پاجەچی) بەدل بوو بۆ پۆستی

سەرۆک کۆمار بەلام ئێمە (غازی یاور) سمان دانا بە سەرۆک کۆمار لە کاتیکی ئەمریکا ئەوی بەدل

نەبوو..

لغین: تۆ لەو باوەرەدا یەت کورد نەرمی زیانتر بنوین؟

عیما ئەجمەد: نا، سەرکردایەتی کورد دەبێت دۆگما نەبێت، مەغرور نەبێت، هێزی خۆی باش

بزانێ و تەواوونی هێزی خۆی لیکبداوە. چونکە هەموو هاوکیشەیهک لە بەرزەوهندی کورددا نییە،

سەرکردایەتی کورد دەبێت زۆر زیرەک بێت، بۆ ئەوەی میلیهتی خۆی رزگار بکات لەو بەلایە

دیتەرتی وەک کورد دەبێت (حەوت جار بپێوهو یە کجار بپیرە).

لغین: زۆرجار دەوترێ کە سیاسیهکانی کورد مەغرورن؟

عیما ئەجمەد: بەلام هەندێ کەسیش لای خۆمان دەلێن، سیاسیهکانی کورد ئەمرناکەن و جێهێ

بکەین، رەنگە هەندیکیش ئەمە بلێن.

لغین: ئەو راپۆرتە بیکەر پێمان نالی سەردەمی زێڕینی کورد ئیتر تەواووو؟

عیما ئەجمەد: هەموو شتیکی رێژەیه، نە راپۆرتەکهی بیکەر رههابه و نە ئەمە کە هەشمانه،

بلێن رۆژی لە رۆژان نایەتە خوارەوه. سیاسەت جولەیه، من ناتوانم بلێم دیتە دواوه و نایەتەدواوه،

من واقیعیانە سەیری مەسەلەیی کورد دەکەم، بەو واقیعیەشەوه بە مەسەلەکانەوه پەیوەستەم.. ئەمرۆ

کۆسیپێک دروستدەبێت ئێمە دەتوانین خۆمان کۆبکەینەوه و بە سیاسەتیکی باش خۆمان

رزگار بکەین، یان ئەمرۆ دۆخان باشه، نایب پشتی لێیکەینەوه و تا ئەگەری خراب نەیتە پێشەوه،

مەسەلەن چەند سالا بارودۆخان باشه، بەلام نەمانتوانیوه، نابورییهکی و لە کوردستان

دروستبکەین، ئیعتیادمان لەسەر خۆمان بێت ئەگەر دوو مانگ موجهمان بۆ نەیت، ئایا خۆمان

دەتوانین بیدەین!

لغین: دوا سەرئەت کەسەر راپۆرتەکه چییه؟

عیما ئەجمەد: راپۆرتیکە خەلکی دیپلۆمات و شارەزای ئەمریکی نووسیبویەتی دوو لە ئیسنانییدت

و بەرزەوهندی خەلکانی خاوەنمافی عێراقی و ناوچەکە لەم راپۆرتەدا هەموو بەرزەوهندی ئەمریکا

لەبەرچاوه گێراوه. ئەم راپۆرتە دەیهوێت بە عەسایهکی سیحری هەموو کێشەکانی ناوچەکە کە

دەیان سالا هەن وەک کێشە فەلەستین و عێراق و لوپان چارەسەر بکات. کورد لەو راپۆرتە هیچ

سودمەند نایبێت، تاکە رینگا لەبەردەم کورددا ئەوەیه کە خۆمان نامادە بکەین بۆ ئیحتیوا کردنی،

چونکە دژی ئێرادەیی خەلکە و دەستور رەت دەکاتەوه و موساوەمەیه لەگەڵ بەرهەڵستکارانی

سیاسەتی ئەمریکی لەسەر حیسابی دۆستەکانی .